

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE**

21 novembre 2019

**PROPOSITION DE LOI**

**relative à la constatation des affections  
qui ont des conséquences pour l'enfant  
sur le plan de l'incapacité physique  
ou mentale ou sur le plan de l'activité  
et de la participation,  
ou pour son entourage familial**

(déposée par Mme Nahima Lanjri)

**BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

21 november 2019

**WETSVOORSTEL**

**met betrekking tot de vaststelling  
van de aandoeningen die gevolgen hebben  
voor het kind, op het vlak van de lichamelijke  
of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak  
van de activiteit en de participatie,  
of voor zijn familiale omgeving**

(ingediend door mevrouw Nahima Lanjri)

**RÉSUMÉ**

*L'objectif de la présente proposition de loi est de rencontrer le problème résultant du transfert de compétence vers les Régions en matière d'allocations familiales majorées en instaurant une base dans la législation fédérale pour pouvoir encore réaliser les constatations d'une incapacité physique ou mentale ou prévoir que des constatations équivalentes effectuées par les entités fédérées puissent être utilisées afin de ne pas contraindre les assurés sociaux à subir deux fois un examen médical.*

**SAMENVATTING**

*Dit wetsvoorstel heeft tot doel het probleem dat voortvloeit uit de overdracht van de bevoegdheid inzake verhoogde kinderbijslag aan de Gewesten aan te pakken door in de federale wetgeving een basis vast te leggen om de vaststellingen van een lichamelijke of geestelijke handicap alsnog te doen of door te bepalen dat gelijkwaardige vaststellingen van de deelentiteiten kunnen worden gebruikt om de sociaal verzekerden niet tweemaal te dwingen een medisch onderzoek te ondergaan.*

|             |                                                                           |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|
| N-VA        | : Nieuw-Vlaamse Alliantie                                                 |
| Ecolo-Groen | : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen |
| PS          | : Parti Socialiste                                                        |
| VB          | : Vlaams Belang                                                           |
| MR          | : Mouvement Réformateur                                                   |
| CD&V        | : Christen-Democratisch en Vlaams                                         |
| PVDA-PTB    | : Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique          |
| Open Vld    | : Open Vlaamse liberalen en democraten                                    |
| sp.a        | : socialistische partij anders                                            |
| cdH         | : centre démocrate Humaniste                                              |
| DéFI        | : Démocrate Fédéraliste Indépendant                                       |
| INDEP-ONAFH | : Indépendant - Onafhankelijk                                             |

| Abréviations dans la numérotation des publications: |                                                                                                                                                       | Afkorting bij de numering van de publicaties: |                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOC 55 0000/000                                     | Document de la 55 <sup>e</sup> législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi                                                                | DOC 55 0000/000                               | Parlementair document van de 55 <sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer                                                  |
| QRVA                                                | Questions et Réponses écrites                                                                                                                         | QRVA                                          | Schriftelijke Vragen en Antwoorden                                                                                                        |
| CRIV                                                | Version provisoire du Compte Rendu Intégral                                                                                                           | CRIV                                          | Voorlopige versie van het Integraal Verslag                                                                                               |
| CRABV                                               | Compte Rendu Analytique                                                                                                                               | CRABV                                         | Beknopt Verslag                                                                                                                           |
| CRIV                                                | Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) | CRIV                                          | Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) |
| PLEN                                                | Séance plénière                                                                                                                                       | PLEN                                          | Plenum                                                                                                                                    |
| COM                                                 | Réunion de commission                                                                                                                                 | COM                                           | Commissievergadering                                                                                                                      |
| MOT                                                 | Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)                                                                                       | MOT                                           | Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)                                                                             |

## DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend le texte de la proposition DOC 54 3747/001.

Diverses réglementations fédérales prennent en compte la situation de handicap des citoyens pour leur accorder divers avantages sociaux.

Ces avantages sont accordés sur base de la reconnaissance de la situation de handicap de la personne à laquelle sont parfois aussi conjuguées des conditions supplémentaires administratives ou de revenus.

Ainsi, pour prendre en compte la situation de handicap d'un enfant, les diverses réglementations relatives aux avantages sociaux font référence à la réglementation en matière d'allocations familiales majorées prévue par la loi générale relative aux allocations familiales (LGAF) et son arrêté d'exécution du 28 mars 2003 portant exécution des articles 47, 56septies et 63 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et de l'article 88 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002.

L'évaluation de l'enfant pour l'octroi des allocations majorées se fait sur la base d'une "affection qui a des conséquences pour lui sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial".

La sixième réforme de l'État a transféré aux communautés la compétence en matière d'allocations familiales, de sorte que l'on ne sait pas combien de temps le mode actuel de détermination de l'incapacité physique ou mentale sera maintenu.

La législation fédérale relative aux allocations familiales reste néanmoins en vigueur dans les entités fédérées tant que et dans la mesure où elle n'a pas été modifiée ou abrogée par la législation de ces entités.

Ainsi, le décret de la Région wallonne du 8 février 2018 relatif à la gestion et au paiement des prestations familiales délègue au gouvernement wallon la compétence de déterminer les conditions d'octroi des allocations majorées pour cause de handicap. L'entrée en vigueur de ce régime a été fixé au 1<sup>er</sup> janvier 2020 uniquement pour les enfants nés à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2020.

Ainsi, le décret de la Communauté flamande du 27 avril 2018 réglant les allocations dans le cadre de la

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt de tekst over van voorstel DOC 54 3747/001.

Verschillende federale reglementeringen houden rekening met de invaliditeitssituatie van de burgers om hen verschillende sociale voordelen toe te kennen.

Deze voordelen worden toegekend op basis van de erkenning van de handicap van de persoon, soms in combinatie met aanvullende administratieve- of inkomensvoorwaarden.

Om rekening te houden met de situatie van een kind met een handicap, verwijzen de verschillende regelingen inzake sociale voordelen naar de regeling inzake verhoogde kinderbijslag van de Algemene kinderbijslagwet (AKBW) en het koninklijk besluit van 28 maart 2003 tot uitvoering van de artikelen 47, 56septies en 63 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en van artikel 88 van de programawet (I) van 24 december 2002.

De beoordeling van het kind voor de verhoogde kinderbijslag is gebaseerd op een aandoening "die gevolgen heeft voor hemzelf, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving".

Met de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid voor kinderbijslag overgedragen aan de gemeenschappen, zodat het niet duidelijk is hoe lang de huidige methode voor het vaststellen van lichamelijke of geestelijke handicaps zal worden gehandhaafd.

De federale wetgeving inzake kinderbijslag blijft echter van kracht in de deelentiteiten tot en voor zover zij door de wetgeving van deze entiteiten is gewijzigd of ingetrokken.

Zo verleent het decreet van het Waals Gewest van 8 februari 2018 betreffende het beheer en de betaling van de gezinsbijslagen de bevoegdheid aan de Waalse regering om de voorwaarden te bepalen voor de toekenning van toeslagen ten gunste van de kinderen met een handicap. De inwerkingtreding van deze regeling is vastgesteld op 1 januari 2020 en enkel voor kinderen die op of na 1 januari 2020 geboren zijn.

Zo voorziet het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het

politique familiale prévoit à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2019 une allocation de soins pour les enfants ayant un besoin de soutien spécifique. L'arrêté du gouvernement flamand du 7 décembre 2018 concernant les modalités d'obtention d'une allocation de soins fixe les critères de constatation de ce droit.

Ainsi, le décret de la Communauté germanophone du 23 avril 2018 relatif aux prestations familiales prévoit un supplément pour enfants handicapés.

Il est donc nécessaire de tenir compte de ces évolutions. D'une part, il faut créer dans la législation fédérale une référence à la reconnaissance du handicap de l'enfant car, si temporairement les règles issues de la LGAF seront peut-être maintenues dans certaines entités, il n'est pas certain que celles-ci maintiendront le système actuel de reconnaissance du handicap. D'autre part, il faut modifier dans les législations fédérales les références à la LGAF, étant donné que celle-ci ne sera plus le socle d'une reconnaissance uniforme.

L'objectif de la présente proposition de loi est de rencontrer le problème résultant du transfert de compétence vers les Régions en matière d'allocations familiales majorées en instaurant une base dans la législation fédérale pour pouvoir encore réaliser ces constatations ou prévoir que des constatations équivalentes effectuées par les entités fédérées puissent être utilisées afin de ne pas contraindre les assurés sociaux à subir deux fois un examen médical.

Tout comme c'est actuellement prévu par la LGAF le projet prévoit que le Roi détermine par qui, selon quels critères et de quelle manière l'incapacité physique et mentale de l'enfant et les conséquences de l'affection sont constatées.

kader van het gezinsbeleid vanaf 1 januari 2019 in een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Het besluit van 7 december 2018 van de Vlaamse regering betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag bepaalt de criteria voor de vaststelling van dit recht.

Zo voorziet het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 23 april 2018 betreffende de gezinsbijslagen in bijslagen voor kinderen met een beperking.

Het is daarom noodzakelijk om rekening te houden met deze ontwikkelingen. Enerzijds moet in de federale wetgeving een verwijzing naar de erkenning van de handicap van het kind worden opgenomen, want hoewel de regels die voortvloeien uit het AKBW in sommige entiteiten tijdelijk kunnen worden gehandhaafd, is het niet zeker dat zij het huidige systeem voor de erkenning van de handicap zullen handhaven. Anderzijds moeten de verwijzingen naar het AKBW in de federale wetgeving worden gewijzigd, aangezien het niet langer de basis zal vormen voor een uniforme erkenning.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel het probleem dat voortvloeit uit de overdracht van de bevoegdheid inzake verhoogde kinderbijslag aan de Gewesten aan te pakken door in de federale wetgeving een basis vast te leggen om deze vaststellingen alsnog te doen of door te bepalen dat gelijkwaardige vaststellingen van de deelentiteiten kunnen worden gebruikt om de sociaal verzekerden niet tweemaal te dwingen een medisch onderzoek te ondergaan.

Zoals de AKBW momenteel voorziet, bepaalt het ontwerp dat de Koning bepaalt door wie, volgens welke criteria en op welke wijze het lichamelijk en geestelijk onvermogen van het kind en de gevolgen van de aandoening worden bepaald.

**COMMENTAIRE DES ARTICLES****CHAPITRE 1<sup>ER</sup>****Disposition préliminaire****CHAPITRE 2****Constatation de l'incapacité physique ou mentale de l'enfant****Article 2**

La constatation d'une affection qui a des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial, qui est requise pour bénéficier de certaines mesures sociales auprès d'autres instances, est établie par le Roi.

Le Roi détermine par qui, selon quels critères et de quelle manière l'incapacité physique et mentale de l'enfant et les conséquences de l'affection visées à l'alinéa 1<sup>er</sup> sont constatées.

**CHAPITRE 3****Dispositions modificatives****Article 3**

Cet article procède à un toilettage du texte de l'article 30<sup>ter</sup> de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail en remplaçant la référence à la réglementation relative aux allocations familiales par la référence à la présente loi.

**Article 4**

Cet article procède à un toilettage du texte de l'article 30<sup>sexies</sup> de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail en remplaçant la référence à la réglementation relative aux allocations familiales par la référence à la présente loi.

**Article 5**

Cet article procède à un toilettage du texte de l'article 2 de la loi du 13 avril 2011 visant à supprimer les limites relatives à l'âge de l'enfant handicapé en matière de congé parental en remplaçant la référence à la réglementation

**ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING****HOOFDSTUK 1****Voorafgaande bepaling****HOOFDSTUK 2****Vaststelling van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van het kind****Artikel 2**

De vaststelling van een aandoening die gevolgen heeft voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving, die vereist is om van bepaalde sociale maatregelen bij andere overheden te genieten, wordt door de Koning bepaald.

De Koning bepaalt door wie, volgens welke criteria en op welke wijze de lichamelijke en geestelijke ongeschiktheid van het kind en de gevolgen van de aandoening bedoeld in het eerste lid, worden vastgesteld.

**HOOFDSTUK 3****Wijzigingsbepalingen****Artikel 3**

Met dit artikel wordt de tekst van artikel 30<sup>ter</sup> van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten aangepast met de vervanging van de verwijzing naar de regelgeving betreffende de kinderbijslag door de verwijzing naar de huidige wet.

**Artikel 4**

Met dit artikel wordt de tekst van artikel 30<sup>sexies</sup> van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten aangepast met de vervanging van de verwijzing naar de regelgeving betreffende de kinderbijslag door de verwijzing naar de huidige wet.

**Artikel 5**

Met dit artikel wordt de tekst van artikel 2 van de wet van 13 april 2011 tot afschaffing van de beperkingen op de leeftijd van het gehandicapte kind inzake ouderschapsverlof aangepast met de vervanging van de verwijzing

relative aux allocations familiales par la référence à la présente loi.

#### CHAPITRE 4

##### Disposition transitoire

###### Article 6

A titre de mesure transitoire et de disposition conservatoire pour les droits des enfants concernés, il est prévu que les constatations des situations de handicap des enfants effectuées, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, en exécution des articles 47, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 56septies, § 2, et 63, § 2, de la loi générale relative aux allocations familiales (LGAF), sont assimilées aux constatations effectuées en exécution de la présente loi pour bénéficier de certaines mesures sociales auprès d'autres instances.

#### CHAPITRE 5

##### Entrée en vigueur

###### Article 7

Le Roi fixe la date de l'entrée en vigueur de la présente loi, à l'exception du présent article qui entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Vu que la présente loi doit entrer en vigueur en même temps que ses mesures d'exécution à fixer par arrêté royal, il reviendra au Roi de fixer l'entrée en vigueur de cette loi en même temps que l'arrêté d'exécution.

naar de regelgeving betreffende de kinderbijslag door de verwijzing naar huidige wet.

#### HOOFDSTUK 4

##### Overgangsbepaling

###### Artikel 6

Bij wijze van overgangsmaatregel en ten bewarende titel voor de rechten van de betrokken kinderen wordt bepaald dat vaststellingen van situaties van gehandicapte kinderen die vóór de inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig de artikelen 47, § 2, eerste lid, 56septies, § 2, en 63, § 2, van de Algemene kinderbijslagwet (AKBW) werden verricht, worden gelijkgesteld met de vaststellingen die overeenkomstig deze wet zijn gedaan om van bepaalde sociale maatregelen bij andere overheden te genieten.

#### HOOFDSTUK 5

##### Inwerkingtreding

###### Artikel 7

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze wet, met uitzondering van dit artikel dat in werking treedt de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Aangezien deze wet in werking moet treden op hetzelfde tijdstip als de bij koninklijk besluit vast te stellen uitvoeringsmaatregelen, is het aan de Koning om de inwerkingtreding van deze wet te bepalen op hetzelfde tijdstip als het uitvoeringsbesluit.

Nahima LANJRI (CD&V)

**PROPOSITION DE LOI****CHAPITRE 1<sup>ER</sup>****Disposition préliminaire****Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

**CHAPITRE 2****Constatation de l'incapacité physique ou mentale de l'enfant****Art. 2**

La constatation d'une affection qui a des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial, qui est requise pour bénéficier de certaines mesures sociales auprès d'autres instances, est établie par le Roi.

Le Roi détermine par qui, selon quels critères et de quelle manière l'incapacité physique et mentale de l'enfant et les conséquences de l'affection visées à l'alinéa 1<sup>er</sup> sont constatées.

La constatation de l'incapacité physique ou mentale et des conséquences de l'affection peut faire l'objet d'une révision dans les conditions déterminées par le Roi.

**CHAPITRE 3****Dispositions modificatives****Art. 3**

Dans l'article 30<sup>ter</sup>, § 1<sup>er</sup>, alinéa 6, de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, inséré par la loi du 9 juillet 2004 et modifié par la loi du 14 décembre 2018, les mots "au sens de la réglementation relative aux allocations familiales" sont chaque fois remplacés par les mots "au sens de la loi du ... relative à la constatation des affections qui ont des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial".

**WETSVOORSTEL****HOOFDSTUK 1****Voorafgaande bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**HOOFDSTUK 2****Vaststelling van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van het kind****Art. 2**

De vaststelling van een aandoening die gevolgen heeft voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving, dat vereist is om van bepaalde sociale maatregelen bij andere overheden te genieten, wordt door de Koning bepaald.

De Koning bepaalt door wie, volgens welke criteria en op welke wijze de lichamelijke en geestelijke ongeschiktheid van het kind en de gevolgen van de aandoening bedoeld in het eerste lid, worden vastgesteld.

De vaststelling van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid en van de gevolgen van de aandoening kan worden herzien onder de voorwaarden bepaald door de Koning.

**HOOFDSTUK 3****Wijzigingsbepalingen****Art. 3**

In artikel 30<sup>ter</sup>, § 1, zesde lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, ingevoegd bij de wet van 9 juli 2004 en gewijzigd bij de wet van 14 december 2018, worden de woorden "in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbeijslag" telkens vervangen door de woorden "in de zin van de wet van ... met betrekking tot de vaststelling van de aandoeningen die gevolgen hebben voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving".



## Art. 4

Dans l'article 30*sexies*, § 1<sup>er</sup>, alinéa 6, de la même loi, inséré par loi 6 septembre 2018, les mots "au sens de la réglementation relative aux allocations familiales" sont chaque fois remplacés par les mots "au sens de la loi du ... relative à la constatation des affections qui ont des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial".

## Art. 5

Dans l'article 2 de la loi du 13 avril 2011 visant à supprimer les limites relatives à l'âge de l'enfant handicapé en matière de congé parental, modifié par la loi du 14 décembre 2018, les mots "au sens de la réglementation relative aux allocations familiales" sont remplacés par les mots "au sens de la loi du ... relative à la constatation des affections qui ont des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial".

## CHAPITRE 4

**Disposition transitoire**

## Art. 6

La constatation d'une affection qui a des conséquences pour l'enfant sur le plan de l'incapacité physique ou mentale ou sur le plan de l'activité et de la participation, ou pour son entourage familial, effectuée avant l'entrée en vigueur de la présente loi en exécution des articles 47, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 56*septies*, § 2, et 63, § 2, de la loi générale relative aux allocations familiales (LGAF), est assimilée aux constatations effectuées en exécution de la présente loi pour bénéficier de certaines mesures sociales auprès d'autres instances.

## CHAPITRE 5

**Entrée en vigueur**

## Art. 7

Le Roi fixe la date de l'entrée en vigueur de la présente loi, à l'exception du présent article qui entre en

## Art. 4

In artikel 30*sexies*, § 1, zesde lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 6 september 2018, worden de woorden "in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag" telkens vervangen door de woorden "in de zin van de wet van ... met betrekking tot de vaststelling van de aandoeningen die gevolgen hebben voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving".

## Art. 5

In artikel 2 van de wet van 13 april 2011 tot afschaffing van de beperkingen op de leeftijd van het gehandicapte kind inzake ouderschapsverlof, gewijzigd bij de wet van 14 december 2018, worden de woorden "in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag" telkens vervangen door de woorden "in de zin van de wet van ... met betrekking tot de vaststelling van de aandoeningen die gevolgen hebben voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving".

## HOOFDSTUK 4

**Overgangsbepaling**

## Art. 6

De vaststelling van een aandoening die gevolgen heeft voor het kind, op het vlak van de lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of op het vlak van de activiteit en de participatie, of voor zijn familiale omgeving, die vóór de inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig de artikelen 47, § 2, eerste lid, 56*septies*, § 2, en 63, § 2, van de Algemene kinderbijslagwet (AKBW) werd verricht, wordt gelijkgesteld met de vaststellingen die overeenkomstig deze wet zijn gedaan om van bepaalde sociale maatregelen bij andere overheden te genieten.

## HOOFDSTUK 5

**Inwerkingtreding**

## Art. 7

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze wet, met uitzondering van dit artikel dat in



vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

6 août 2019

werking treedt de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

6 augustus 2019

Nahima LANJRI (CD&V)